

استادارد آموزش شغل

راهنمای گردشگری سلامت

گروه شغلی: گردشگری

کتابخانه آموزشی شغل

۵-۹۱/۳۷/۱/۱

۵	۱	۱	۳	۲	۵	۵	۰	۰	۱	۰	۰	۰	۱
SCO-08				سطح مهارت	شناسه گروه		شناسه شغل			شناسه شایستگی			نسخه

مؤلفان:

دکتر علیرضا نوری - فریبا صم

ملیحه عامری - علیرضا کریمزاده

عنوان و نام پدیدآور : راهنمای گردشگری سلامت: گروه شغلی گردشگری، کد ملی آموزش شغل ۹۱/۳۷/۱/۱ - ۵/ مولفان
 علیرضا نوری ... او دیگران!.

مشخصات نشر : تهران: مهکامه، ۱۳۹۹.

مشخصات ظاهری : ۲۱۴ ص: مصور (رنگی)، نقشه (رنگی)، جدول.

شابک : ۹۷۸-۶۲۲-۷۲۳۹-۳۰-۰

وضعیت فهرست‌نویسی : فیبا

یادداشت : مولفان علیرضا نوری، فریبا صم، ملیحه عامری، علیرضا کریم‌زاده.

یادداشت : بالای عنوان: استاندارد آموزش شغل.

یادداشت : کتابنامه: ص. ۲۱۳ - ۲۱۴.

موضوع : گردشگری پزشکی - ایران - راهنمای آموزشی

موضوع : Medical tourism -- Iran -- Study and teaching

شناسه افزوده : نوری، علیرضا، ۱۳۵۲-

رده‌بندی کنگره : RA۷۹۳/۵

رده‌بندی دیویی : ۳۶۲/۱۰۹۵۵

شماره کتابشناسی ملی : ۷۳۳۵۱۶۹

نام کتاب: راهنمای گردشگری سلامت
 مؤلفان: دکتر علیرضا نوری - فریبا صم - ملیحه عامری - علیرضا کریم‌زاده
 ناشر: مهکامه
 ناظر چاپ: بهزاد ربیعی فراهانی
 طرح جلد: محمود رضا لطیفی
 لیتوگرافی: باختر
 نوبت چاپ: دوم / ۱۴۰۱
 تیراژ: ۴۰۰ نسخه
 قیمت: ۸۵۰۰۰۰ ریال
 شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۷۲۳۹-۳۰-۰

کلیه حقوق چاپ و نشر این کتاب مطابق با «قانون حقوق مؤلفان و مصنفان مصوب ۱۳۴۸» برای ناشر محفوظ و منحصراً متعلق به نشر مهکامه می‌باشد. لذا هر گونه استفاده از کل یا قسمتی از این کتاب (از قبیل هر نوع چاپ، فتوکپی، اسکن، عکس‌برداری، نشر الکترونیکی، هر نوع انتشار به‌صورت اینترنتی، سی‌دی، دی‌وی‌دی، فیلم، فایل صوتی یا تصویری و غیره) بدون اجازه کتبی از نشر مهکامه ممنوع بوده و متخلفین تحت پیگرد قانونی قرار می‌گیرند.

انتشارات مهکامه: ناشر تخصصی گردشگری و هتلداری

نشر و پخش: تهران، خیابان انقلاب، خیابان فخر رازی، نرسیده به بلایف‌نژاد، کوچه انوری، پلاک ۸، طبقه دوم

فکس: ۶۶۹۶۱۵۰۹

تلفن: ۶۶۴۸۸۲۰۳ - ۶۶۴۹۷۰۵۰ - ۶۶۹۶۱۵۰۹

واتساپ: ۰۹۰۳۲۶۷۴۸۴۴

همراه: ۰۹۱۲۳۹۷۴۰۲۱

www.mahkameh.com

اصلاحات و الحاقات احتمالی، در سایت انتشارات مهکامه:

en_mahkame@yahoo.com

پست الکترونیکی:

telegram.me/mahkamepublisher

تلگرام:

فهرست مطالب

۱۷	پیشگفتار.....
۱۹	مقدمه.....
۲۳	فصل اول: کلیات مفاهیم گردشگری سلامت.....
۲۵	اهمیت گردشگری.....
۲۵	تاریخچه‌ی گردشگری.....
۲۷	جهانگردی (توریسم).....
۲۷	جهانگرد (توریست).....
۲۸	انواع و اشکال عمده گردشگری.....
۲۸	۱- انواع جهانگردی با توجه به انگیزه سفر.....
۳۲	۲- انواع جهانگردی از نظر محدوده جغرافیایی سفر.....
۳۲	۳- گردشگری بر مبنای محیط جغرافیایی.....
۳۴	۴- انواع جهانگردی از نظر نوع مسافرت.....
۳۵	۵- انواع گردشگری از نظر مکان اقامت.....
۳۵	۶- انواع گردشگری از نظر نوع وسیله نقلیه.....
۳۶	۷- انواع گردشگری از نظر جاذبه‌های گردشگری.....
۳۷	۸- انواع گردشگری از نظر زمان و مدت اقامت.....
۳۷	۹- انواع گردشگری از نظر اثرات آن بر محیط.....
۳۸	گردشگری سلامت.....
۳۹	تعاریف گردشگری سلامت در نگاه محققان.....
۳۹	تعریف گردشگری سلامت از دیدگاه هال.....
۳۹	تعریف گردشگری سلامت از دیدگاه جالاد.....
۴۰	تقسیم‌بندی گردشگری سلامت از نظر حسین اشرف و علیرضا نوری ۲۰۱۸.....
۴۱	مفهوم گردشگری سلامت از دیدگاه سازمان جهانی بهداشت.....
۴۲	طبقه‌بندی گردشگری سلامت با توجه به مولفه‌های سازمان‌های جهانی گردشگری.....
۴۲	دلایل اهمیت دادن به توسعه گردشگری سلامت.....

- ۱- رشد تضمینی تقاضای گردشگری سلامت ۴۳
- ۲- بالابودن ضریب تکاثری گردشگری سلامت ۴۳
- ۳- فصلی نبودن تقاضای گردشگری سلامت ۴۴
- ۴- قابلیت پیش بینی و کنترل تقاضای گردشگری سلامت ۴۴
- ۵- درآمد بالای گردشگری سلامت ۴۴
- ۶- اشتغال زایی گردشگری سلامت ۴۵
- ۷- ماندگاری طولانی گردشگران سلامت در مقصد ۴۵
- انواع گردشگری سلامت ۴۵
- ۱- گردشگری پیشگیرانه ۴۶
- انواع گردشگری پیشگیرانه ۴۶
- گردشگری اسپا ۴۷
- انواع اسپا ۴۸
- ۲- گردشگری درمانی ۴۹
- ۳- گردشگری پزشکی ۵۱
- انواع گردشگری پزشکی ۵۱
- ۱- گردشگری پزشکی - جراحی زیبایی ۵۲
- ۲- گردشگری پزشکی - دندان پزشکی ۵۲
- ۳- گردشگری پزشکی - ناباروری ۵۳
- ۴- گردشگری پزشکی - سلامت روانی ۵۳
- ۵- گردشگری پزشکی - پیوند اعضا ۵۳
- گردشگری سلامت در ایران ۵۴
- تفکیک و تفاوت مراکز گردشگری درمانی و پزشکی ۵۶
- نمونه‌هایی از جاذبه‌های گردشگری سلامت ۵۷
- آب درمانی (هیدروتراپی) ۵۷
- دریا درمانی یا تالاسوتراپی ۵۹
- مزایای دریا درمانی نسبت به آب درمانی ۶۰
- لجن درمانی ۶۰
- نمک درمانی ۶۱
- فواید نمک درمانی ۶۲

۶۲.....	غارهای نمکی مهم ایران.....
۶۴.....	ریگ درمانی.....
۶۶.....	برخی روشهای درمانی در طب سنتی.....
۶۷.....	حمام گیاهی.....
۶۷.....	ماساژ درمانی.....
۶۸.....	ماساژ شمع.....
۶۸.....	حجامت.....
۶۹.....	انواع حجامت.....
۶۹.....	۱- حجامت خشک (بادکش درمانی).....
۷۰.....	۲- حجامت تر.....
۷۰.....	سنگ درمانی.....
۷۱.....	دهکده‌های سلامت در ایران.....
۷۱.....	واکسیناسیون.....
۷۲.....	سوالات مفاهیم گردشگری سلامت.....
۷۵.....	فصل دوم: وظایف راهنمای گردشگری سلامت.....
۷۸.....	تعریف راهنمای گردشگری سلامت.....
۷۹.....	وظایف اصلی یک راهنمای تور.....
۸۱.....	معلومات راهنمای گردشگری سلامت.....
۸۱.....	۱- آشنایی با قوانین ومقررات کشور مقصد واحترام گذاشتن به آنها.....
۸۱.....	۲- دانش تخصصی زبان.....
۸۲.....	۳- آشنایی با کمک‌های اولیه.....
۸۲.....	۴- آشنایی با حسابداری.....
۸۲.....	۵- آشنایی با نقشه خوانی و جهت یابی.....
۸۲.....	۶- دارا بودن دانش‌های تکمیلی برای راهنمای گردشگر سلامت.....
۸۳.....	ویژگی‌های راهنمای تور سلامت.....
۸۴.....	الف: ویژگی‌های فردی راهنمای تور سلامت.....
۸۴.....	۱- تحصیلات و هوشمندی.....
۸۴.....	۲- کار آزمودگی و سن.....

- ۳- آراستگی و رعایت بهداشت فردی..... ۸۴
- ۴- آینده‌نگری..... ۸۴
- ۵- آشنایی با فرهنگ مردم محلی..... ۸۵
- ۶- سلامتی کامل راهنمای تور..... ۸۵
- ب- خصوصیات اخلاقی و رفتاری مطلوب راهنمای تور..... ۸۵
- ۱- قدرت رهبری و مدیریت..... ۸۵
- ۲- صبور بودن راهنما..... ۸۵
- ۳- توانایی جذب مسافران..... ۸۶
- ۴- توانایی برقراری ارتباط راهنما با گردشگران..... ۸۶
- ۵- چگونگی برخورد راهنما با توریست‌هایی با روحیات و فرهنگ‌های متفاوت..... ۸۶
- ۶- ایجاد جوی دوستانه بین مسافرین و نیز راهنمای تور..... ۸۷
- ۷- مدیریت بحران..... ۸۷
- ۸- اعتمادبه نفس و قاطعیت..... ۸۷
- ۹- فن بیان راهنمای تور..... ۸۷
- ۱۰- ابتکار عمل و سرعت عمل راهنمای تور..... ۸۸
- ۱۱- اشتیاق..... ۸۸
- ۱۲- ثبات شخصیت..... ۸۸
- ۱۳- شوخ‌طبعی راهنمای تور..... ۸۸
- ۱۴- حساسیت..... ۸۸
- ۱۵- انعطاف پذیری..... ۸۸
- ۱۶- خوش برخورد و شاداب بودن راهنما..... ۸۹
- ۱۷- ظاهر مناسب راهنما..... ۸۹
- ۱۸- مبادی آداب بودن راهنما..... ۸۹
- ۱۹- وقت شناسی..... ۸۹
- ۲۰- آرامش و متانت..... ۹۰
- ۲۱- حرکات بدن هنگام صحبت کردن..... ۹۰
- ۲۲- صداقت و وفاداری..... ۹۰
- ۲۳- مهربان بودن راهنما..... ۹۰
- ۲۴- تسلط و شناخت نسبت به اوضاع..... ۹۰

ج: صلاحیت‌ها و ویژگی‌های تخصصی راهنمای تور سلامت.....	۹۱
نظارت بر کار راهنمایان.....	۹۲
آشنایی با کمک‌های اولیه راهنمای گردشگری سلامت در پیشگیری از بروز حادثه.....	۹۲
تعریف کمک‌های اولیه.....	۹۳
هدف از کمک‌های اولیه.....	۹۴
وظایف امدادگر.....	۹۴
ABCH: ارزیابی اولیه.....	۹۵
مرحله A راه هوایی.....	۹۵
مرحله B کنترل تنفس.....	۹۶
مرحله C گردش خون.....	۹۶
علائم حیاتی.....	۹۶
استفاده از سایت‌های گردشگری.....	۹۷
وب سایت‌های برتر گردشگری ایران و جهان.....	۹۷
وب سایت‌های ایرانی.....	۹۹
سوالات وظایف راهنمای گردشگر سلامت.....	۱۰۲
فصل سوم: برقراری ارتباط راهنمای گردشگر سلامت با نهادهای ذیربط.....	۱۰۵
تعریف ارتباط.....	۱۰۷
انواع ارتباط.....	۱۰۷
الف) ارتباط کلامی.....	۱۰۷
انواع ارتباط کلامی.....	۱۰۸
ب) ارتباط غیرکلامی (زبان بدن).....	۱۱۰
انواع ارتباط غیرکلامی.....	۱۱۱
موارد مهم در ارتباطات غیرکلامی.....	۱۱۱
لباس و پوشش ظاهری.....	۱۱۱
چهره و چشم‌ها.....	۱۱۱
اشارات و حرکت دست‌ها.....	۱۱۲
لحن کلام.....	۱۱۲
صداقت در ارتباطات غیرکلامی.....	۱۱۲

- انواع اشخاص مسئله ساز و روش های برخورد با آنها..... ۱۱۳
- ۱- زورگو و متخاصم..... ۱۱۳
- ۲- همیشه شاکی..... ۱۱۳
- ۳- وسواسی و کمال گرا..... ۱۱۴
- ۴- افراد مقاوم به تغییر (یخی)..... ۱۱۴
- ۵- افراد بسته..... ۱۱۴
- ۶- افراد منفی گرا..... ۱۱۴
- ۷- افراد خودخواه..... ۱۱۵
- ۸- افراد نامنظم..... ۱۱۵
- ۹- افراد حساس..... ۱۱۵
- ۱۰- افراد خیلی خوب (نیاز به تایید)..... ۱۱۵
- برخورد با افراد دشوار..... ۱۱۶
- اصول برقراری ارتباط با سازمان داخلی و بین المللی..... ۱۱۶
- ابزارهای ارتباطی بین المللی در گردشگری سلامت..... ۱۱۷
- سازمان های متولی گردشگری پزشکی در ایران..... ۱۱۸
- سازماندهی گردشگری سلامت در ساختار اداری کشور..... ۱۱۸
- مرحله اول..... ۱۱۸
- مرحله دوم..... ۱۱۹
- ایجاد شورای سیاست گذاری گردشگری سلامت کشور سال ۱۳۸۴..... ۱۱۹
- کمیته گردشگری سلامت..... ۱۱۹
- مرحله سوم..... ۱۲۰
- ایجاد شورای راهبری گردشگری سلامت سال ۱۳۹۳..... ۱۲۰
- متولیان گردشگری سلامت..... ۱۲۰
- ۱- وزارت میراث فرهنگی صنایع دستی و گردشگری..... ۱۲۰
- ۲- وزارت بهداشت و درمان و آموزش پزشکی..... ۱۲۱
- ۳- وزارت امور خارجه..... ۱۲۲
- راه های دریافت روادید درمان (ویزای T)..... ۱۲۲
- صدور روادید درمان (T) از نظر زمان..... ۱۲۳
- مزیت های ویزای (T)..... ۱۲۳

پیشگفتار

صنعت (خدمت) گردشگری از جمله صنایع خدماتی است که امروزه با رشدی بیش از میانگین رشد جهانی سایر صنایع و به خصوص خدمات، جایگاه ویژه‌ای را پیدا کرده است. این بخش بزرگترین بخش خدماتی در جهان است که با سرمایه‌گذاری کمتر در مقایسه با سایر صنایع، اشتغال بالایی بوجود آورده است.

"کوتاه شدن مسافت‌ها به دلیل رشد صنعت حمل و نقل و فناوری اطلاعات، موجب شکل‌گیری بازارهای جهانی برای خدمات شده و کشورهای صنعتی و در حال توسعه هر یک با تکیه بر مزیت‌های نسبی خویش در رقابت با سایرین سهم خود را در این بازارها جستجو می‌کنند. تجارت خدمات حدود ۲۶ درصد اقتصاد جهانی را شامل شده و نقش عمده‌ای در شکوفایی اقتصادی کشورها دارد، به گونه‌ای که بیش از دو سوم اشتغال و درآمد ناخالص ملی برخی کشورهای پیشرفته را به خود اختصاص می‌دهد. امروزه ارتباط رشد اقتصادی با توسعه بهداشت و درمان به خوبی روشن شده است. در رویکردهای جدید کما بخت سلامت نیست که از رشد اقتصادی بهره می‌برد، بلکه خود می‌تواند مزیت‌های تجاری زیادی را برای کشورها به وجود آورده و علاوه بر ایجاد منابع جدید مالی برای توسعه زیر ساخت‌ها و تکنولوژی، نقش مهمی در راهبردهای فرابخشی توسعه پایدار به عهده گیرد." (دبیرخانه‌ی گردشگری سلامت)

سفر برای درمان و بازبایی توان، از مهمترین اهداف گردشگری پزشکی است و اغلب اوقات، حول دریافت خدمات درمانی است. از آنجایی که وضعیت اقتصادی فعلی و مشکلات زندگی دلایل اصلی موثر بر سطح استرس بالای زندگی افراد است، گردشگری سلامت یک انتخاب برای کسانی است که برای سلامتی و رفاه خود، قصد دوری از زندگی پر استرس روزمره را دارند. این استرس‌ها موجب افزایش بیماری‌ها شده که با توجه به هزینه‌های زیاد درمان و زمان‌های طولانی انتظار برای درمان موجب بروز سفرهایی با انگیزه درمان می‌گردد که روبه فزونی است و لذا گردشگری سلامت از انواع گردشگری است که امروزه رشد بسیار زیادی داشته و در آینده نیز خواهد داشت.